

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Tertio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

questi, hoc omnes diuī deplorauerunt. Vt S. Paulus ad Romanos. 7.
Scio enim quod non habitat in me, hoc est in carne mea, bonum.

SECUNDO.

¶ Vt hoc castitatis opus vineat, agit nos ad multa alia bona opera, ad
ieiunia, & temperantiam contra gulam & ebrietatem, ad vigiliis & ma-
tutinam surrectionem, contra pigritiam & immoderatum somnū, ad
laborem & fagationem contra ocium. Nam comedere, potare, multū
dormire, desiderare, & ociari, sunt arma impudicitiae, quibus castitas sta-
tim superatur. Rursum diuī Apostolus Paulus ieiunium, vigiliis, laz-
bores, diuinam nominat armaturam, qua impudicitia in ordinem redi-
gitur & domatur. Sed ita vt superius dictum est, ne illiusmodi exercita-
tiones ulterius procedant quam ad opprimendam impudicitiam, non
ad perdendam naturam. Præter hæc omnia, armatura robustissima est
oratio & verbum dei. Vt titillante mala voluptate & concupiscentia,
homo ad orationem confugiat, dei gratiam & auxilium inuocans, Euā-
gelium legat & meditetur, in eo Christi passionem inspectans. Ita dicit
psalmo 137. Filia Babylonis misera. Beatus qui tenebit & allidet par-
uos suos ad petram. Hoc est, Dum cor cum malis cogitationibus
adhuc teneris & iter inītia ad dñm Christum currit, qui petra est, in qua
allisc & aruicq; pereunt. Ecce hic vnusquisq; se ipso oneratus satis nego-
cios; inueniet in seipso multa bona opera consecuturus. Verū nunc sic
fit, vt nemo oratione, ieiunio, vigilijs, labore, ad hoc vtatur, sed illis per
se relictis, in hoc destinandis & ordinandis ad opus huius præcepti im-
plendū, & indies magis & magis purgandum. Ad hæc fuerunt, qui de-
monstrarint quomō impudicitia vitanda sit, vt reiectis mollib⁹ lectis,
cubilibus & vestimentis, vitatione immoderati ornamentū tam in viris
q̄ mulieribus, familiaritatis, colloquij & aspectus, & quicquid aliud cō-
ducibile est seruandæ castitati. In quibus omnibus nemo possit certam
& regulam & mensuram ponere. Oportet em̄ vnumquemq; seipsum
obseruare. Quæ & q̄ multa, & quā diu ipsi ad castitatem sint vsui, a se
ipso deligenda & seruanda. Quod si ipse perse nesciat, permittat se ali-
quam diu alterius institutioni & doctrine, qui eum in hoc educet & in-
struat, donec ipse eo virium euaserit, vt sibi ipse possit imperare. Siqui-
dem cenobia siue monasteria olim ad hoc fundata sunt, vt pueri & iu-
uens in illis innocentiam & castitatem docerentur.

Arma impu-
dicitiae.

Orationis
vis.

Cenobia ad
qd instituta

TERTIO.

¶ In hoc opere prodest bona & fortis fides sensibilis quam pene
in nullo alio. Adeo vt sanct. Esaias quinto dixerit, fidem esse cingulū
reum, hoc est, custodiam castitatis. Sic enim viuenti vt sibi de deo

Fides cingulum renuntia.

Fidei efficacia.

gradam & fauorem eius polliceatur & persuadeat, placet etiã spirituali castitas. Ideo eo fortius potest resistere corporali impudicitie. Dicit enim certo spiritus, in eiusmodi fide, quomodo vitare debeat malas cogitationes, & quicquid castitati est contrarium. Nam fides diuine gratie sicut sine intermissione viuunt, omnia opera operans, ita non omittit suam admonitionem in omnibus rebus, deo vel gratis vel inuis sicut sanctus, Iohannes in sua Epistola dicit. Non scripsi vobis quasi ignorantibus veritatem, sed quasi scientibus eam. Vos enim habetis vnctionem a sancto, & nostris omnia, hoc est, dei spiritus docet vos omnia. Neque tamẽ non desperare oportet, si non statim tentatione liberemur. Imo nobis non promittere vel proponere, requiem habituros pre ea, dum viuimus, neque eam secus suscipere, quam veluti prouocationem & admonitionem ad orandum, ieiunandum, vigilandum, laborandum, & alias exercitationes domus de carnis, & presertim mediandę fidei ad deum obeundas habendasque. Neque enim magna est castitas quę quietam tranquillitatem habeat, sed quę cum impudicitia in acie congressa pugnat, sine intermissione omnia venena expellens, quę caro & malus spiritus iniiciunt. Ita dicit S. Petrus. Charissimi, obsecro vos tanquam aduenas & peregrinos abstinere vos a carnalibus desiderijs quę militant aduersus animam. Et s. Paulus ad Rom. 6. Non regnet peccatum in corpore vestro mortali, ut obediat concupiscentijs eius. In hac sententia & eiusmodi alijs, ostenditur neminem liberum esse a malis concupiscentijs, ut quotidie cogamur cum eis pugnare. Quis enim id molestiam, & inquietudinem afferat, est tamen deo gratum opus, in quo vno oportet nobis nostram sufficientiam, nostrumque solacium esse. Nam arbitantes se obsequio repugnatos huiusmodi tentationi, eam magis & magis accendunt & inflammant. Ita ut quamuis aliquantisper subsistat, tamen alias redeat fortior, inueniens naturam infirmiore[m] quam antea.

DE SEPTIMO DEI PRAECEPTO. NON FVRTVM FACIAS.

Septimum praeceptum, Nō furabere.

¶ Et hoc praeceptum habet opus, valde multa in se bona opera comprehendens, multis vitijs contrarium, latine liberalitas siue beneficentia vocatur. Quod eiusmodi est opus, ut quispiam propensus & paratus est de suis facultatibus omnibus prodesse & seruire, pugnant non tantum contra furtum & rapinam, sed etiam contra omnes imposturas & fraudes quę in bonis temporalibus vnus contra alterum fieri possunt, ut sunt auaritia, vsura, nimis precijs, adulterinis mercibus, adulterina mensura, & adulterino pondere. Quis enim possit enumerare omnes nouas, fraudulentas, & callidas inuentiuinculas, quę indies augentur, in omnibus negociationibus.